

**BØRNE- OG
UNDERVISNINGS-
MINISTERIET**

Departementet
Frederiksholms Kanal 25
1220 København K
Tlf. nr.: 33 92 50 00
E-mail: uvm@uvm.dk
www.uvm.dk
CVR-nr.: 20453044

1. oktober 2021
Sagsnr.: 21/19730

Styrkede økonomiske incitamerter for erhvervsskolerne til tidlig indgåelse af lærepladsaftaler

Baggrund og formål

Det er en central målsætning i *Trepartsaftalen om flere lærepladser og entydigt ansvar* at fremrykke aftaleindgåelsen for lærepladser, så aftaler bliver indgået tidligere end i dag, dvs. inden afslutningen af grundforløbet. Dette skyldes særligt, at der opleves et betydeligt frafald i overgangen mellem grund- og hovedforløb, som i en vis udstrækning kan tilskrives, at elever ikke har en læreplads ved afslutning af grundforløbet. En fremrykning af aftaleindgåelsen skal dermed fremme gennemførelsen af påbegyndte erhvervsuddannelser og vil samtidig medføre, at færre er nødsaget til at have en periode i skolepraktik, før de får en læreplads.

Det fremgår på den baggrund af trepartsaftalen, at der skal foretages en udgiftsneutral omlægning af tilskud til erhvervsskoler, der styrker skolerens økonomiske incitament til at arbejde for, at flere elever har en læreplads ved grundforløbets afslutning, og at færre elever optages i skolepraktik. For at udmønte denne del af trepartsaftalen foretages en omlægning af tilskuddene til erhvervsuddannelsernes grundforløb, praktikpladstaxameteret og tilskuddene til skolepraktik. Omlægningen rummer følgende elementer:

Omfordeling fra færdiggørelsestaxameter på grundforløb og generelt praktikpladstaxameter til bonus for lærepladser indgået under grundforløb

1. Færdiggørelsestaxameteret på erhvervsuddannelsernes grundforløb afskaffes. Dette indebærer et provenu på ca. 150 mio. kr. årligt.
2. De generelle praktikpladstaxametertilskud reduceres med 10 pct. svarende til et provenu på ca. 25 mio. kr. årligt.
3. Bonus for aftaler indgået under grundforløbet forhøjes fra ca. 2.500 kr. til ca. 14.260 kr. for SOSU/PAU (dog ikke SOSU-assistentelever på 25 år eller derover) og ca. 28.500 kr. for øvrige uddannelser, svarende til en merudgift på ca. 175 mio. kr. årligt.

Omfordeling af tilskud til skolepraktik – fra taxametertilskud til grundtilskud

4. De aktivitetsbestemte takster til skolepraktik nedsættes med 20 pct. Det indebærer et provenu på ca. 61,1 mio. kr. årligt.
5. Grundtilskud til skolepraktik forhøjes med ca. 113 pct. svarende til ca. 61,1 mio. kr. ekstra årligt.

Nedenstående tabel rummer en samlet oversigt over hhv. den nuværende model og den foreslåede model.

Tilskud	Nuværende model		Ny model	
	Kr. pr. elev	Mio. kr. i alt	Kr. pr. elev	Mio. kr. i alt
1. Færdiggørelsestaxameter på eud-grundforløb	5.600	152,0	0	0
2. Generelt praktikpladstaxameter		255,7		230,1
- lav takst	7.710		6.940	
- høj takst	15.430		13.890	
3. Bonus for aftaler under grundforløbet		18,8		196,4
- SOSU-assistenter over 25 år	2.520		0	
- Øvrige SOSU/PAU	2.520		14.260*	
- Øvrige	2.520		28.510*	
4. Aktivitetsafhængige tilskud til skolepraktik	70.100	305,7	56.100	244,6
5. Grundtilskud til skolepraktik		54,2		115,3

Anm.: Bonustaksterne er skønnede på baggrund af en antagelse om vækst i antallet af lærepladsaftaler, der indgås under grundforløbet. Taksterne fastsættes endeligt primo 2022 på baggrund af den økonomiske ramme og antallet bonus-udløsende aftaler i 2021.

Overvejelser bag omlægning af færdiggørelsestaxameter, praktikpladstaxametertilskud og betydelig forhøjelse af bonus for lærepladser indgået under grundforløb

I dag modtager skolerne et færdiggørelsestaxametertilskud, når en elev afslutter et grundforløb – uanset om eleverne har fået en læreplads eller ej. Herudover får skolerne et praktikpladstaxametertilskud pr. indgået aftale om læreplads, uanset hvornår aftalen er indgået.

Formålet med omlægningen er således at fremrykke skolernes indsats for at få eleverne i lærepladser ved økonomisk at understøtte, at skolerne ikke alene skal få elever til at gennemføre grundforløbet, men også at få eleverne i lære. Derfor afskaffes færdiggørelsestaxameteret efter grundforløb til fordel for en mærkbar forhøjelse af bonustilskud til skoler, når elever får en læreplads under grundforløbet. Bonussen forhøjes for de fleste uddannelser fra ca. 2.500 kr. til ca. 28.500 kr. i 2022.

En tidligere indgåelse af lærepladsaftaler kræver, at offentlige og private arbejdsgivere er villige til at indgå lærepladsaftaler med elever under grundforløbet. Formålet med omlægningen er således at styrke skolernes tilskyndelse til at yde en ekstra indsats for at matche elever og arbejdsgivere under grundforløbet. Når elever får en læreplads under grundforløb,

giver det dem sikkerhed for deres videre uddannelsesforløb efter grundforløbet, hvilket styrker gennemførelsen.

Overvejelser bag omlægning af tilskud til skolepraktik

Det foreslås derudover at omlægge 20 pct. af det aktivitetsafhængige tilskud til skolepraktik til grundtilskud. Dermed sænkes det marginale økonomiske incitament til at optage elever i skolepraktik, hvormed det vil give en relativt større økonomisk gevinst at få eleverne tidligt i lærepladsaftale som følge af den markante forhøjelse af bonus for aftaler indgået under grundforløb, jf. ovenfor. Samlet set vil der dog være en uændret økonomi til skolepraktik, og når grundtilskud kommer til at udgøre en tredjedel af det samlede tilskud til skolepraktik, vil det også reducere skolernes sårbarhed over for udsving i elevtallet på skolepraktik.

Ny tilskudsmodel for bonus-tilskuddet

Trepartsaftalen indeholder en målsætning om, at 80 pct. af eleverne skal have en lærepladsaftale inden afslutningen af grundforløbet. I dag er dette tilfældet for ca. 35 pct. En markant forhøjelse af bonus-taksten samtidig med en forventning om en markant stigning af antallet af bonusser medfører en risiko for, at udgifterne stiger betydeligt. Omvendt er der risiko for, at de økonomiske midler ikke anvendes fuldt ud, såfremt der budgetteres med fuld opfyldelse af målsætninger. Bonus-tilskuddene vil derfor overgå til en ny model, hvor den økonomiske ramme til formålet er fast. Bonus pr. elev fastsættes herefter på baggrund af en fast årlig ramme, som fordeles til institutionerne på baggrund af antallet af tilskudsudløsende aftaler i det foregående finansår. Det sikrer fuldt udnyttelse af de afsatte midler og giver skolerne tidligt på året sikkerhed for deres samlede tilskud til indsatsen.

Særligt om bonus på social- og sundhedsuddannelserne

For social- og sundhedsuddannelserne er der indgået dimensioneringsaftaler, der forpligter de offentlige arbejdsgivere til at tilvejebringe et minimumsniveau af lærepladser. Opgaven med at få elever i lærepladser på disse uddannelser har således en anden karakter end for de øvrige erhvervsuddannelser. Det foreslås på den baggrund at bonus-satsen kun udgør 50 pct. af den almindelige bonus-sats, dvs. ca. 14.260 kr. i 2022.

Idet det er aftalt i *Trepartsaftale om styrket rekruttering til det offentlige arbejdsmarked* fra 2020, at kommunerne forpligtes til at ansætte elever på social- og sundhedsassistentuddannelse på 25 år eller derover direkte på grundforløbet, foreslås det, at disse elever ikke skal udløse bonus til skolerne.

Disse bonus-modeller for social- og sundhedsuddannelserne medvirker også til at sikre, at der ikke sker en betydelig omfordeling fra øvrige erhvervsskoler til social- og sundhedsskoler.

Omfordelingsmæssige konsekvenser

Omlægningen vil resultere i en vis omfordeling mellem institutionerne. Tilskudsomlægningen tilgodeser primært de mindre skoler, og det er hovedsageligt de store erhvervsskoler med tekniske uddannelser, der mister ved omlægningen.

For størstedelen af institutionerne er omlægningen dog af begrænset omfang. For 8 ud af 10 institutioner vil omlægningen betyde en gevinst eller et tab på højst +/- 1 pct. Den institution, der taber mest ved omlægningen, vil miste ca. 1,5 pct. af den samlede omsætning. Det er dog baseret på seneste kendte tal. Såfremt skoler har succes med at få matchet elever med en læreplads under grundforløbet, vil det forbedre skolens økonomi, herunder også som følge af et lavere elev-fracfald.

Implementering

Omlægningen vil blive indarbejdet på ændringsforslagene til finansloven for 2022 med henblik på, at de nye tilskudsvilkår træder i kraft 1. januar 2022.